

VINERI • 23 FEBRUARIE 2007 • ANUL LVIII NR. 8

F O A I A

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*„Eu cred în viitorul acestei comunități”
Pe urmele macedoromânilor din Mișcolț
Horă românească la Budapesta*

CALENDAR ORTODOX

26 februarie, luni – Sf. Porfirie, Arhiep. Gazei
27 februarie, marți – Cuvioșii Mărturisitori Procopie și Talaleu
28 februarie, miercuri – † Cuvioșii Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea
1 martie, joi – Cuv. Muceniță Evdochia; Cuv. Domnina și Sf. Muceniță Antonina; Sf. Marcel și Anton
2 martie, vineri – Sf. Sfințit Mucenic Teodot, Episcopul Cirenei; Sf. Mucenici Isishie și Nestor
3 martie, sâmbătă – Sf. Mucenici: Eutropiu, Cleonic și Vasilisc (Pomenirea morților)
4 martie, duminică – Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mucenici Pavel și Iuliana, sora lui

AGENDĂ

26 februarie

1838 – s-a născut Bogdan Petriceicu Hașdeu, filolog, istoric, folclorist și publicist. Este descendentul unei vechi familii moldovenești.

27 februarie

1850 – s-a născut pictorul Ioan Andreescu.
1940 – a încetat din viață Nicolae Tonitza, pictor, grafician și critic de artă.

28 februarie

1754 – s-a născut Gheorghe Șincai, istoric, filolog, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene.

1 martie

1812 – s-a născut Nicolae Kretzulescu, medic, om de știință.
1867 – din 1867 până în 1916, respectiv din 1919 și până în 1944 apare la Iași, și din 1885 la București, Convorbiri literare, revista Societății Junimea.

2 martie

1824 – s-a născut, în Boemia, Bedrich Smetana, compozitor ceh, creatorul școlii muzicale naționale cehe.

3 martie

1863 – a murit poetul Iancu Văcărescu.

4 martie

1977 – a fost puternicul cutremur din România în care au pierit: A.E. Baconsky, poet, prozator și eseist; Savin Bratu, scriitor; Toma Caragiu, actor; Mihai Gafița, scriitor; Al. Ivăsiuc, prozator; Mihai Petroveanu, scriitor; Veronica Porumbacu, poetă; Ion Vintilă, compozitor, Doina Badea, cântăreață.

Citatul
săptămânii

„Oamenii nu pot trăi laolaltă fără să se aleagă dintre ei unii care conduc. (...) În general, oamenii ajung conducători prin setea lor de dominație, prin dorința de a dispune de semenii lor, nu prin chemare. A fi conducător este o sarcină atât de grea, încât puțini sunt aceia care pot răspunde unei astfel de chemări. Unde e bunul conducător? Acela care iubește cu toată ființa sa, care mângâie, care înalță? E atât de rar printre oameni! Popoarele caută mereu profeți și capătă în schimb cezari.”

Ernest Bernea

Ungaria

Întâlnirea liderilor de naționalitate

Conducătorii autoguvernărilor pe țară ale naționalităților s-au întâlnit, între 15–17 februarie, la Komlóska. Întrunirea liderilor autoguvernărilor pe țară ale minorităților naționale și etnice din Ungaria a fost organizată de Departamentul pentru Minoritățile Naționale și Etnice (fostul Oficiu pentru Minorități) din cadrul Oficiului Primului Ministru. Participanții au dezbătut probleme legate de alegerile minoritare și de modificarea Legii Minorităților. Din partea Departamentului,

directoarea Németh Erika și Maghiaru Braunsteiner Márta au vorbit despre schimbările referitoare la minorități în urma reformei administrației și problemele tehnice legate de alegerile pe țară și teritoriale ale autoguvernărilor minoritare. Ispánovity Márton a prezentat experiențele alegerilor minoritare din 2006, iar dr. Asbóth Erika a vorbit despre sprijinul diferențiat al autoguvernărilor, transformarea autoguvernărilor pe țară în organe bugetare, situația Fundației Publice „Pentru

Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. În același timp, a fost prezentat și raportul ombudsmanului pentru drepturile minorităților, Kaltenbach Jenő, despre eșecurile alegerilor minoritare locale din 2006.

În cadrul celor trei zile, reprezentanții minorităților au făcut o vizită la comunitatea rusinilor din Múcsosny és Komlóska, comunitatea slovacilor din Sátoraljaújhely și Rudabánya, iar la Herceghút au vizitat biserica greco-catolică.

R. Pătcăș

Micherechi

Ministrul Blaga
promite ajutor

Balul românesc din Micherechi, desfășurat la acest sfârșit de săptămână, a fost onorat și de prezența unui ministru român. Vasile Blaga, ministrul român de interne s-a întâlnit sâmbătă după-masă cu primarul și cu consilierii locali, de la care a aflat despre proiectul construirii unui nou centru cultural la Micherechi. „Domnul ministru este o veche cunoștință a micherechenilor, participând la mai multe programe din satul nostru încă pe vremea când era șef la Direcția Vămirilor din Oradea”, ne-a declarat primarul Teodor Martin, menționând că „domnul ministru Blaga s-a arătat interesat de proiectul nostru referitor la construcția unui nou centru cultural și ne-a asigurat că atât Guvernul Român, cât și Ministerul de Interne ne va ajuta în realizarea acestuia”. R.P.

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Budapesta

Expoziție
de fotografie
despre Sibiu

Institutul Cultural Român de la Budapesta organizează, pe 28 februarie, vernisajul expoziției de fotografii „Sibiu 2007, un oraș se întoarce în Europa”. Expoziția va prezenta creații ale fotografului, regizorului, scriitorului, traducătorului de origine română Dan Stoica. Ca fotograf Dan Stoica a realizat expozițiile: „Sufletul lucrurilor” (București, Veneția, Viena, Roma), „Europa uitată” (Viena), „România văzută de la Viena” (Graz), „Celebrii mei concetățeni austrieci” (Viena). Expoziția din strada Izsó nr. 5 din Capitală va fi deschisă, cu începere de la ora 18.00, de Prof. Dr. Ion Dur de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, redactor șef al revistei „Saeculum”. R.P.

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

„Eu cred în viitorul acestei comunități”

Interviu cu PSS Sofroniu, după alegerea sa în scaunul episcopal de la Oradea

Colegiul Electoral Bisericesc l-a ales, marți, 13 februarie, pe Prea Sfințitul Sofroniu Drincec, episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, în funcția de episcop al Eparhiei Oradiei, Bihorului și Sălajului, după ce predecesorul său a demisionat anul trecut, în luna decembrie, din motive medicale. Noul episcop al Oradiei va fi investit duminică, 25 februarie, în prezența mai multor ierarhi, la Biserica cu Lună din Oradea.

După ultima slujbă săvârșită în calitate de episcop al locului în Catedrala Sf. Nicolae din Iula, Prea Sfinția Sa a binevoit a acorda un interviu de bun rămas pentru săptămânalul „Foaia românească”.

– Cum vedeți în acest moment încheierea perioadei de 8 ani, pe care ați petrecut-o în Ungaria?

– În primul rând vreau să spun că ceea ce s-a petrecut acum, socotesc că este un dar dumnezeiesc. Orice dar, care-ți vine din partea lui Dumnezeu, atunci când ești chemat la o nouă slujire, dar care-ți vine prin suflarea Duhului Sfânt asupra Colegiului Electoral, deci un astfel de dar nu se poate refuza, la o așa chemare nu poți să răspunzi decât pozitiv. Totodată aș dori să subliniez faptul că socotesc această alegere nu numai o împlinire din punct de vedere personal, dar o mare realizare pentru Episcopia noastră de la Iula. În urmă cu opt ani de zile nici nu se putea bănuși că Episcopia noastră va ajunge la așa performanțe. Pentru că, să nu uităm, anul trecut, Episcopia noastră a oferit un episcop Arhiepiscopiei Timișoarei. Anul acesta oferă episcop pentru Episcopia Oradiei, Bihorului și Sălajului. Este adevărat că acum principala preocupare a tuturor trebuie să fie rugăciunea fierbinte către Dumnezeu pentru ca să vină cât mai curând momentul alegerii succesorului și această alegere să fie validată de Sfântul Sinod iar apoi, dacă va fi cazul, și probabil că va fi, să se poartă la hirotonia într-un arhieru și instalare, pentru că bunii noștri credincioși de aici, din Episcopia Ortodoxă din Ungaria să nu simtă nicidecum vreo lipsă în conducerea lor bisericească. Dacă eu trebuie să merg acum la Oradea aceasta nu este

PS Sofroniu, în paraclisul episcopal din Bichiș

egal cu uitarea Episcopiei, pentru că nici nu există vreo șansă ca să poată fi uitată această comunitate sau Episcopia, ci dimpotrivă, aș dori prin tot ceea ce pot să contribui la bunul mers al vieții bisericești în Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria. Pe de o parte, punându-mi priceperea și talentul de a găsi noi posibilități de ajutorare, a le inventa chiar dacă este cazul, a cultiva ceea ce și până acum s-a făcut și a înmulți relațiile bilaterale profitând de această subțiere a frontierei, faptul că poți să treci foarte ușor dintr-o parte în cealaltă. Pe de altă parte, eu însumi mă voi ruga și voi stăruși pe lângă Dumnezeu, și pe lă-

gă oameni, ca în locul rămas vacant aici la Iula să fie aleasă cea mai potrivită persoană. Un om care să fie bun, blând, să-și iubască păstoriții, să-i cunoască, să-i înțeleagă, ori pentru așa ceva e nevoie deja de experiență de slujire în această Eparhie. Și eu sper că Dumnezeu așa va rândui lucrurile, iar Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române care poartă de grijă întregii Biserici în așa fel va lucra încât, cât se poate de repede, să se rezolve problema vacanței aici, iar apoi, desigur, împreună cu succesorul meu vom căuta să facem cât mai multe pentru folosul credincioșilor. Aș dori să spun aici, ceea ce am spus și duminică trecută, de lăsată secului la Catedrala din Iula: ușa mea de la Episcopia din Oradea va fi tot timpul deschisă pentru credincioșii și preoții din Episcopia din Ungaria. În cazul în care se întâlnesc cu o ușă închisă, să bată cu curaj. Bateți cu curaj și vi se va deschide! Din dragostea mea și din inima mea nimeni nu poate să îmi scoată păstoriții pe care i-am avut și pe care i-am prețuit și îi prețuiesc în continuare. Nu văd plecarea la Oradea ca pe o despărțire, ci o văd ca pe o chemare la o altă ascultare, mai dificilă e adevărat, dar și mai importantă, ceea ce însă nu exclude continuarea colaborării cu Episcopia Română din Ungaria.

– Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria ține de Mitropolia Banatului, dar geografic privind suntem mai aproape de Episcopia de la Oradea. Cum veți putea ajuta Bihorul nostru din Bihorul de dincolo?

– Eu sunt convins că vom putea ajuta mult. Dacă ne uităm, județul Bihor este împărțit între România și Ungaria. O parte este în România, cea mai mare, dar o parte destul de importantă a rămas în Ungaria, unindu-se cu județul Hajdú și formând județul Hajdú-Bihar.

(Continuare în pag. a 7-a)

Misiunea presei, ONG-urile și moartea

După un concediu de câteva săptămâni, iată că domnul sau doamna „colectiv redacțional” al Cronicii a adresat din nou un cuvânt de învățătură cititorilor revistei lunare a ATRU, meditănd, în numărul din ianuarie, asupra misiunii presei românești din Ungaria. Ceea ce l-a deranjat pe colegul nostru de breaslă este faptul că săptămânalul românesc și emisiunea televizată românească nu a participat la unele manifestări organizate de ATRU sau Centrul de Documentare al ATRU. (Pentru cei care nu sunt avizați în temă, reamintim că nu-i spunem pe nume „colegului”, deoarece nu-l cunoaștem, habar nu avem cine se ascunde de ani de zile (!) sub pseudonimul „colectiv redacțional”, dar se simte îndreptățit să ne dea lecții. Noi știm și susținem că este din România și suntem de acord să dovedim public, chiar într-o eventuală emisiune în direct, că nimeni din redacția Cronica nu este în stare să scrie în stilul celui care se intitulează „colectiv redacțional”).

„Statul finanțează mass-media în limbile minorităților naționale tocmai pentru ca acestea să reflecteze toate acțiunile importante din viața acestora”, se arată în prima frază a editorialului.

Să fie clar pentru toată lumea: și Cronica este finanțată din banii statului. Adică ai noștri, ai tuturor celor ce plătim impozit. Nu a venit nici Căstă, nici Iuhă, nici doamna Bányai cu bani de acasă să facă revista. Așadar, obligațiile sunt pentru toți. Și pentru Foaie, și pentru Cronica. Numai că, deși pe frontispiciu, Cronica se intitulează „publicație lunară a românilor din Ungaria”, ea de fapt este doar revista autoguvernării pe țară.

Nu știm de unde se inspiră autorul articolului, când spune că misiunea presei ar fi doar reflectarea acțiunilor din viața minorităților, deoarece în Legea Minorităților, articolul 32, se stabilește următoarele: „informarea publică pentru minorități” înseamnă „difuzare de știri, de programe asigurate cu regularitate sau periodic, în presa scrisă sau în cea electronică (televiziune, radio), destinate informării publice a comunității de minoritate, culturalizării, menținerii și extinderii autonomiei culturale, indiferent dacă organul de presă care efectuează informarea publică este coordonat de o organizație de minoritate sau serviciul este asigurat – pe baza unei legi speciale – de către mass-media publice, adică de alți presatori, pe bază de contract pentru servicii publice”.

Deci, pe lângă informare, presa scrisă și cea electronică are și misiunea de a „culturaliza”, ceea ce nu înseamnă doar să relatezi despre un eveniment, ci să oferi publicului informații noi, să-l înveți, să-l educi.

Normele profesionale ale jurnalisticii sunt valabile și pentru ziariștii de minoritate: atât presa scrisă cât și cea electronică are datoria (misiunea) de a informa, a educa și a deconecta cititorul, ascultătorul sau telespectatorul. Toate împreună.

Și aș mai adăuga încă un aspect foarte important, după părerea mea: în cazul unei minorități reduse la număr și posibilități, cum este cea a românilor din Ungaria, presa mai are o misiune foarte importantă: contribuția la menținerea limbii române pe aceste meleaguri.

Nici pe departe nu este vorba că presa ar avea menirea „tocmai ca să reflecteze toate acțiunile importante”. Și, de fapt, ce este o acțiune importantă? Numai acțiunile ATRU?

Dar să revenim la analizarea ideilor din editorial. Folosirea fără temei a cuvintelor obiceie, datină, moștenire, uneori într-o repetiție fără rost, denotă că, de fapt, colegii noștri nu înțeleg sensul cuvintelor. Sau că acestea le sunt sugerate de altcineva. Cea mai importantă moștenire a noastră este limba, care însă lipsește cu desăvârșire de la ședințele ATRU.

(Continuare în pagina a 4-a)

Pe scurt...

UN ROMÂN LA PEUGEOT

Un român în vârstă de 20 de ani a câștigat marele premiu pentru design auto în cadrul competiției internaționale organizate de Peugeot. Marele câștigător este *Mihai Panaiteșcu*, student în design auto la Institutul Europei de Design Torino, Italia, fiind originar din Focșani. România a avut doi reprezentanți printre cei zece finaliști ai competiției.

JO DE IARNĂ ÎN ROMÂNIA?

România candidează pentru organizarea Jocurilor Olimpice de iarnă în 2022. Conducerea Comitetului Olimpic și Sportiv Român a anunțat că s-au făcut primele demersuri la Comitetul Internațional Olimpic, iar luna viitoare sunt așteptați la București doi experți de la biroul de audit al CIO pentru o primă evaluare a situației.

TURNEU JULIO IGLESIAS ÎN ROMÂNIA

Cântărețul spaniol Julio Iglesias va susține, în a doua jumătate a lunii iulie, un turneu în cinci orașe din România, Timișoara, Sibiu, Brașov, București și Constanța.

SIBIU, CAPITALĂ CULTURALĂ

Peste 150 de proiecte culturale se vor desfășura anul acesta la Sibiu, în cadrul Programului Sibiu – capitală culturală europeană. Este vorba despre seminarii, conferințe internaționale, expoziții, concerte.

RADIO MUZICAL PENTRU ROMÂNII DIN EUROPA

Radio România Muzical emite din 19 februarie prin satelit pentru melomanii din România și din 35 de state europene. Programul Radio România Muzical este transmis necodat prin satelitul Thor III și poate fi ascultat cu orice receptor digital, precum și prin pachetele Focus Sat și Digi Sat.

INVESTITORII PREFERĂ ROMÂNIA

Într-un studiu, realizat de Ernst & Young, România a fost desemnată ca fiind cea mai atractivă destinație pentru investiții din Europa de Sud-Est, Centrală și de Vest.

Comentariul săptămânii

Vremea socotelilor

Pe 6 februarie s-au definitivat listele electorale minoritare. Românii au depus trei liste: AFORB, ARB, AȚRIRU. Prima este cea a Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, a doua a Asociației Române din Budapesta, iar a treia grupare este a Asociației pe Țară de Reprezentare a Intereselor Românilor din Ungaria.

Uitându-mă lung la aceste liste, a început să mă preocupe mai multe întrebări, unele vechi, altele noi.

Căutând logica listei AȚRIRU (adică a președintelui actual, *Traian Cresta*) și a listei ARB (asociația lui *Vasile Roxin*), mi-am dat seama că un singur lucru îi determină pe acești oameni: interesul lor personal, la baza căruia stă în primul și-n primul rând dorința de a pune mâna pe cât mai mulți bani. Bineînțeles, sub fațada lozincii: „Noi dorim unitate!”

Trebuie să recunosc că au avut dreptate cei care în primăvara anului 2006 ne-au atras atenția că încercările de întocmire a unei liste comune cu conducerea autoguvernării actuale nu vor avea nici un rezultat.

„O să vedeți că vă vor păcăli!”, ne atenționau unii.

Ne-am dat destul de repede seama, că discuțiile cu triumviratul *Cresta*, *Guiaș* și *Iuhas* au fost degeaba, pentru că ei își jucau rolul bine pregătit: fluierau și așteptau spectacolul „dansatorilor”. Decât că spectacolul nu a mai avut loc. Dar și atât i-a fost destul lui *Traian Cresta*, ca să strige în lung și-n lat că noi suntem dezbinătorii și noi șovăim la putere. Unii l-au și crezut, dar au fost câțiva care și-au dat seama că, de fapt, despre ce este vorba.

Oricum, în timp ce noi am crezut că jucăm cinstiț, domnii *Cresta* și *Guiaș* hoinăreau prin Budapesta pentru a-și strânge cât mai mulți vasali. Acest lucru demonstrează foarte clar lista candidaților lor.

Numele unor persoane, care la alegerile anterioare au figurat pe lista controversatului *Papp Zoltán*, azi „împodobesc” lista lui *Cresta* și *Guiaș*.

Înțeleg că bihorenii sunt într-o situație incomodă și umilitoare, luând în considerare numărul autoguvernărilor (11) și al electori-

lor (52) din județul Bihor, care în caz optim ar primi maximum 5 locuri în adunarea generală a AȚRULUI.

Dar nici aletenii nu sunt într-o situație de care să se mulțumească. Singura reprezentantă a renunțurilor păstrători de tradiții n-a mai încăput nici pe lista pe țară, dar nici pe cea pe județ.

Și unde sunt cebanii? *Gheorghe Gros*, care pe vremuri era omul de încredere a lui *Cresta*, acum trebuie să se mulțumească doar cu ultimul loc de pe lista pe țară. E adevărat că pe județ e primul, dar nimeni nu știe ce soartă vor avea reprezentanțele județene. Și mai ales dacă ne gândim că viitorul țării se planifică pe regiuni, și nu pe județe...

Mă tot întreb: ce i-a motivat pe liderii AȚRIRU să facă acest plan diabolic pentru a susține dezbinarea și a continua aventurierismul în viața publică a minorității noastre? Am mai multe răspunsuri posibile, dar poate ar fi mult mai bine dacă acești mari „politicieni” ai noștri și-ar da jos masca și ar da socoteală în fața întregii comunități.
dr. *Gheorghe Ruja*

Misiunea presei,
ONG-urile și moartea

(Urmare din pagina a 3-a)

Organizația non-guvernamentală (cuvânt care îi deranjează foarte tare pe cei care se supun, unii pare-se în mod direct, guvernului) este de fapt o uniune de organizații al căror număr mai-mai că depășește numărul deputaților români, recrutați de *Cresta & comp.* Felul și frecvența cu care cel/cea care scrie editorialul folosește cuvântul „reprezentativitate” este una dintre dovezile clare că acea persoană este din România, obișnuită cu sistemul electoral românesc (într-adevăr bazat pe reprezentativitatea majorității), și nu înțelege sau nu vrea să înțeleagă sistemul de alegeri al așa-numitelor autoguvernări, care nu are nici o legătură cu voința majorității alegătorilor.

Ni se mai spune că românii din Ungaria sunt „în plin proces de conservare a identității”. Iată că din nou avem de a face cu o înșiruire de cuvinte fără nici o logică. Cuvântul proces presupune mișcare, evoluție, devenire, iar conservarea presupune mai degrabă înțepenie, nemășcare, lipsă de perspectivă. Contradicția dintre cei doi termeni este evidentă.

Pe noi, cei de la Foaie și de la Uniune însă ne interesează, în primul rând, salvarea și valorificarea identității noastre naționale, și nicidecum „conservarea”, care prea seamănă a moarte.

Eva Iova

Amintirea lui Gojdu
în Bihor

Conform tradiției, Episcopia Ortodoxă a Oradiei și protopopiatele aparținătoare din Bihor, „Fundatia Foștilor Gojdiști” și „Asociația Ex Libris” din România, organizează multiple acțiuni în amintirea celui mai mare mecena român din toate timpurile, *Emanuil Gojdu*. În această perioadă, în numeroase biserici ortodoxe din România se desfășoară slujbe de pomenire în care vor fi evocate viața și activitatea lui *Emanuil Gojdu*. Paralel, în majoritatea școlilor bihorene, la orele de educație civică, elevii vor putea afla despre un bihorean cu faptele sale nemuritoare. O suită de manifestări sunt programate pe parcursul a trei zile la Colegiul Național *Emanuil Gojdu*, care își sărbătorește astfel patronul spiritual, eveniment care înscrie depuneri de coroane de flori, la mormintele părinților lui *Gojdu*, o sesiune de comunicări privind viața și activitatea lui *Gojdu*, dar și medalioane despre „gojdiști” care s-au remarcat în mod cu totul deosebit. De asemenea, prin grija Baroului Avocaților Bihor, se organizează un Simpozion și o Sesiune a Cenaclului Literar al avocaților, dedicată în special lui *Emanuil Gojdu*.
R.P.

1% 1% 1% 1% 1% 1%

Oferiți 1% pentru

UNIUNEA CULTURALĂ
A ROMÂNILOR DIN UNGARIA

19058283 – 1 – 04

Horă românească la Budapesta

Sâmbătă, 17 februarie, în organizarea Parohiei Ortodoxe Române și a Asociației Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta, în colaborare cu Asociația Tinerilor Ortodocși Români din Budapesta și Autogovernările Românești din sectoarele VII și XI, a avut loc în Capitală un bal românesc pentru toți românii din Budapesta. Manifestarea a avut loc în sala festivă a Casei de Cultură a Bulgarilor din Capitală și a fost sponsorizată de Ambasada României la Budapesta și de Departamentul Pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe a României. Printre sponsorii principali s-a aflat și întreprinzătorul *Adrian Maghiaru*, iar pentru tombolă a donat și redacția noastră cinci abonamente anuale la revista „Foaia românească”.

Prin acest bal a reînviat în Budapesta o veche și frumoasă tradiție românească, un bal unde românii din Budapesta au ocazia să se întâlnească și să se cunoască mai bine. „Mă bucur că ne-am adunat într-un număr atât de fru-

mos în această seară să petrecem împreună, înainte de lăsarea Postului Mare, și sper ca această manifestare să devină o tradiție pentru românii din Budapesta, iar comunitatea noastră să devină prin asta mai unită și mai puternică...”, a subliniat preotul *Marius Maghiaru*, care a deschis balul.

Serata a început cu un program cultural de dansuri și muzică populară, susținut de ansamblurile folclorice „Mugurel” din Oradea și „Cerbul de Aur” din Budapesta. Muzica românească, asigurată de o formație din Oradea, sărmăluțele și bucatele tradiționale au creat o atmosferă cu adevărat românească.

Pe lângă cei peste o sută de români din Budapesta și împrejurimi, la balul românesc au onorat cu prezența și excelența sa *Ireny Comaroschi*, ambasadoarea României la Budapesta, *Laura Jerca* și *Vasile Ungureanu* de la Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni de la București, *Szabó Vilmos*, vicepreședintele comisiei de externe din cadrul Parlamentului Ungariei la Budapesta și alte oficialități din România și Ungaria.

A.L.Crișan

Petrecerea românilor din Micherechi

Balul din acest an al micherechenilor a atras din nou localnicii la petrecere. Programul cultural-folcloric, asigurat de Consiliul Județean Bihor, prin intermediul vicepreședintelui *Ștefan Seremi*, a încântat sufletul românilor din Micherechi și al oaspeților veniți din altă parte. Ansamblul Artistic Profesionist „Crișana”, *Viorica Bradea*, *Felicia Costin*, *Luminița Tomuța*, *Leontin Ciucur*, *Cornel Borza* și *Lucian Șereș* din Oradea, Ansamblul „Crișana” din Bihor și orchestra de muzică populară „Covaci” din Micherechi au oferit câteva ore plăcute de petrecere pentru publicul iubitor de folclor și muzică românească, printre care s-au aflat și oaspeți de onoare, ministrul român de interne *Vasile Blaga*, *Marin Ursuț*, șeful secției consulare din cadrul Ambasadei României la Budapesta și *Ioan Bențe*, comisar șef, atașatul pe pro-

bleme de interne, tot de la Ambasadă, doamna consul *Maria Teodora Pop* de la Consulatul General al României din Seghedin și

domnul consul general *Ioan Fodoreanu* de la Consulatul General al României din Iula.

Rita Păcș

Pe scurt...

BICHIȘCIABA

La sfârșitul săptămânii trecute, în reședința județului Bichiș s-au întrunit liderii naționalităților. Pentru a 16-a oară a avut loc, la Centrul Cultural Vasutas, întâlnirea pe țară a conducătorilor de naționalitate. În organizarea slovacilor, au participat la întâlnire în jur de 160 de reprezentanți ai minorităților naționale și etnice din Ungaria, discutând despre posibilitățile promovării tradițiilor și valorilor acestor comunități.

JULA

Sâmbătă, 24 februarie, Adunarea Generală a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria se va întruni în ședință. În cadrul întâlnirii vor fi dezbătute darea de seamă despre activitatea din 2006, gospodărirea din 2006, planul de muncă și planul bugetar pentru 2007. Tot aici se va hotărî despre afilierea la UCRU a Asociației Culturale Române „Mihai Puri” din Otlaca-Pustă și a Asociației Gastronomice a Românilor din Ungaria.

MICHERECHI

Sarcinile de la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi au fost preluate recent de profesorul *Gheorghe Netea*. Datoriile legate de activitățile artistice vor fi îndeplinite de profesorul *Netea* până la sfârșitul anului școlar 2006/2007. Până în septembrie, primăria plănuiește să integreze sarcinile instituției culturale în cadrul școlii generale, prin care va putea fi ocrotită concedierea unor cadre didactice.

CHITIGHAZ

Autogovernarea Românească din Chitighaz a asigurat săptămâna trecută colectivul cadrelor didactice de la școala românească din localitate că va protesta împotriva comasării acestei instituții cu școala maghiară și va lupta pentru independența școlii românești, unde actualmente învață 130 de copii.

JULA

Mărti, 27 februarie, la Centrul de Documentare și Informare al ATRU se va deschide expoziția de pictură a lui *Tiberiu Cefan* din Micherechi. Vernisajul va avea loc de la ora 15.00.

Urmând pe Cristos de Thomas A. Kempis

Mulțumește lui Dumnezeu pentru harul Lui

De ce cauți odihnă, când ești născut pentru muncă? Pregătește-te mai degrabă de răbdare, decât de mângâiere; așteaptă-te mai degrabă la purtarea crucii decât la gustarea bucuriei. Care om n-ar primi bucurios veselia și mângâierea sufletească, dacă ar putea s-o aibă și s-o guste tot mereu? Mângâierile sufletești întrec cu mult toate plăcerile lumești și toate desfătările trupesti. Toate plăcerile lumii sunt sau rușinoase sau deșerte, numai plăcerile duhovnicești sunt dulci și curate, fiind născute din virtute și răspândite de Dumnezeu în inimile alese. Nu stă însă în puterea omului să guste necurmat după voie aceste mângâieri cerești pentru că ispita nu întârzie să vină.

Ceea ce împiedică venirea mai deasă a mângâierilor cerești este falsa slobozenie a duhului și prea marea încredere în sine. Dumnezeu face un mare bine omului, când îi dă harul mângâierii; însă omul face un mare rău când nu mulțumește lui Dumnezeu pentru acest har. Și dacă harul nu se revarsă din belșug peste noi, e din pricină că nu suntem recunoscători față de Dătător și nu-l punem pe seama izvorului de unde a curs. Cine mulțumește cum se cuvine, va primi totdeauna har nou. Dumnezeu îl ia de la cei mândri și-l dă celor smeriți.

Nu vreau mângâierea care-mi răpește pocăința, nici nu doresc cugetarea înaltă care mă duce la mândrie. Pentru că nu tot ce este înalt, este și sfânt; nu tot ce este dulce este și

bun, nu tot ce dorește omul, este și curat; și nu tot ce-i place omului, îi place și lui Dumnezeu. Îmi place harul care mă face mai smerit, mai cu băgare de seamă, mai gata să mă lepăd de mine însumi. Cine a căpătat învățătură prin darul harului și s-a înțelept, nu va mai pune pe seama sa vreo bunătate, ci mai degrabă își va mărturisi sărăcia și goliciunea. Dacă lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, și ție însuși ce este al tău; adică așa: dacă lui Dumnezeu mulțumire pentru harul primit, iar ție dă-ți vina că nu l-ai mai primit; și învață că pentru vina ta nu ți se cade altceva decât pedeapsă.

„Așază-te în locul cel mai de pe urmă” și ți se va da locul cel mai de sus, căci cel mai de sus se sprijină pe cel mai de jos. Cei mai mari sfinți înaintea lui Dumnezeu au fost cei mai

mici în ochii lor; și cu cât mai înaltă le era chemarea, cu atât erau mai smeriți în inimile lor. Plini de adevăr și de mărime cerească, ei n-au dorit slavă deșartă. Întemeiați și întăriți în Dumnezeu, de nici un vânt al mândriei n-au fost înălțați. Punând pe seama lui Dumnezeu tot binele ce au primit, ei n-au căutat lauda de la oameni, ci au voit numai pe aceea care vine de la Dumnezeu. Singura lor țință, singura lor dorință era ca Dumnezeu să fie lăudat și mărit mai pe sus de toate.

Fii dar mulțumitor chiar pentru cel mai mic bine. Mulțumirea pentru cele mici te va face vrednic să primești lucruri și mai mari. Darul cel mai mic să aibă pentru tine același preț ca și darul cel mai însemnat. Dacă vei ține seama de mărimea Dătătorului, nimic din ce dă El nu ți-se va părea mic și neînsemnat; căci nu poate fi mic ce vine de la marele Dumnezeu. Pedepse și lovituri de-ți va trimite, primește-le cu mulțumire; căci El face ca toate câte ni se întâmplă, să fie spre binele nostru. Vrei să păstrezi harul lui Dumnezeu? Fii mulțumitor când ți-l dă și răbdător când ți-l ia, roagă-L să ți-l dea iarăși; și când îl ai, fii smerit și cu băgare de seamă, ca să nu-l pierzi.

Manifestarea dragostei Lui în toate lucrurile

„De altă parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume, spre binele celor ce sunt chemați după planul Său.”

Acest verset nu vrea să spună că toate lucrurile sunt bune, ci că pentru cei ce-L iubesc pe Dumnezeu, El le îmbină (spune o traducere în engleză) în așa fel încât să lucreze împreună pentru binele copiilor Lui. Uitându-ne în urmă, vedem că chiar lucrurile care ni s-au părut tragedii la vremea lor au conlucrat spre binele nostru și ceea ce pentru moment a fost o dezamăgire, mai târziu s-a dovedit a fi cea mai mare binecuvântare. Atunci când omul îl iubește și se încrede în Dumnezeu, el este convins că Domnul este un Tată Atotcunoscător și iubitor, care știe mai bine de ce are el nevoie. Dumnezeu este suveran și lucrează chiar prin tragediile cauzate de prezența păcatului în lume pentru a îndeplini scopurile Lui în viețile acelor care au răspuns cu dragoste chemării Sale. Numai Dumnezeu are o cunoștință completă atât a prezentului cât și a viitorului oricărui lucru. Mântuirea omului a fost planul lui Dumnezeu din veșnicie și aceasta nu este

în nici un fel dependentă de inițiativa omului sau de circumstanțele care se schimbă continuu. Dumnezeu este pentru noi și de aceea nimic nu poate lucra la distrugerea noastră.

Avem dată o promisiune și o asigurare că nimic nu ne poate despărți de dragostea lui Hristos. Dragostea lui Dumnezeu este bazată pe ceea ce a făcut Fiul în trecut și orice condamnare, care ni s-ar aduce în prezent, este anulată pentru că Domnul Isus, care a murit și a înviat, acum stă la dreapta lui Dumnezeu și mijlocește pentru noi. Moartea nu este o sperietoare pentru credincios, ci este un pas în nemurire și în prezența lui Hristos. Îngerii și stăpânirile de orice fel, lucrurile prezente și viitoare sunt toate sub controlul lui Dumnezeu.

Aceasta ar trebui să alunge orice frică pe care am putea-o avea, pentru că Dumnezeu este Stăpân peste toate lucrurile. În toate împrejurările îngăduite de El, noi suntem mai mult decât biruitori prin Acela care ne-a iubit și ne iubește mult.

Nu-i așa că dragostea atât de minunată a lui Dumnezeu ne inspiră să-L iubim și mai mult și să-L slujim cu orice preț?

Din Sfânta Scriptură

„Fiule, dacă vei primi cuvintele mele, dacă vei păstra cu tine învățăturile mele, dacă vei lua aminte la înțelepciune, și dacă-ți vei pleca inima la pricepere; dacă vei cere înțelepciune, și dacă te vei ruga pentru pricepere, dacă o vei căuta ca argintul, și vei umbla după ea ca după o comoară, atunci vei înțelege frica de Domnul, și vei găsi cunoștința lui Dumnezeu.

Căci Domnul dă înțelepciune; din gura Lui iese cunoștință și pricepere. El dă izbândă celor fără prihană, dă un scut celor ce umblă în nevinovăție.

Ocroțește cărările neprihănirii, și păzește calea credincioșilor Lui.

Atunci vei înțelege dreptatea, judecata, nepărtinirea, toate căile care duc la bine.” (Proverbe 2:1-9)

Zi de părtășie pentru femei, la Micherechi

La Biserica Baptistă din Micherechi va avea loc Ziua de părtășie a femeilor din Regiunea Crișurilor. Sâmbăta viitoare, pe 3 martie, surorile din această zonă se vor aduna pentru a petrece o zi ascultând mesajul lui Dumnezeu, și pentru a lăuda împreună cu cântări numele Lui. În cadrul programului, o credincioasă din Satu Mare va împărtăși îndemnuri biblice. Ziua de părtășie a femeilor va începe dimineața la ora 9.30. Gazdele așteaptă cu mult drag pe toți cei interesați.

R.P.

(Urmare din pag. a 3-a)

Dacă ne uităm la trecutul recent ne dăm seama că Episcopia Oradiei de foarte multe ori s-a îngrijit de Episcopia din Ungaria la vremea când nu era condusă de episcop ci de un vicar episcopesc și s-a numit impropriu și neadevărat vicariat, pentru că era tot episcopie, însă condusă de un vicar episcopesc. Trebuia totuși să fie și un episcop, un locțiitor de episcop până la alegerea titularului, și acesta a fost când Episcopul de Arad, când cel de Oradea. Din Oradea, Episcopul Vasile Coman a păstorit vreme îndelungată și peste românii din Ungaria, la fel ca și succesorul său, predecesorul meu direct, Prea Sfințitul Ioan Mihălțan. Dar mai ales Prea Sfințitul Vasile Coman a făcut foarte multe vizite canonice aici și ani îndelungați s-a ocupat de grija pastorală pentru credincioșii români ortodocși din Ungaria. Și Prea Sfințitul Ioan Mihălțan, în scurtul interval de timp cât a purtat de grijă Episcopiei din Jula, a făcut foarte multe vizite misionare, vizite pastorale. A făcut misiune cu preoți, cu călugărițe din Oradea, ajutând cum a putut pe românii ortodocși de aici. Toate acestea ne obligă. Ceea ce înseamnă că, indiferent de mitropolia căreia îi aparținem, suntem obligați să avem o frumoasă colaborare. Și acest motiv mă face să insist foarte mult cu rugăciunea pe lângă Marele Dumnezeu Cel în Sfânta Treime lăudat, ca să dăruiască acestei episcopii pe arhipăstorul pe care-l merită și cu care să putem colabora, cu care împreună să facem multe alte programe misionare, pentru ca nimeni să nu fie lipsit și spre folosul cât mai multor credincioși.

– *Făcând bilanțul ultimilor opt ani, cum considerați perioada petrecută la Jula, a fost ușoară sau grea?*

– Au fost ani de început. Pentru mine a fost o școală adevărată, pentru că nimeni nu m-a învățat cum să fiu episcop. Am deprins lucrurile acestea aici, am învățat împreună cu păstorii mei. Am învățat să-i cunosc, au fost vremuri și frumoase dar și dificile, pentru că, deși Episcopia

este alcătuită dintr-un număr redus de parohii, problemele nu sunt mici. Peste tot există probleme. E adevărat că într-o eparhie mare problemele sunt mari, într-o eparhie mică problemele sunt mici, numai că aici nu sunt numai problemele curente ale vieții bisericești, care ridică probleme în Ungaria, ci există foarte multe probleme de natură culturală, de natură identitară, în special. Mie mi-a prins foarte bine și eu cred că tot ceea ce am învățat în acești ani îmi va ajuta foarte mult în misiunea pe care sunt chemat să o îndeplinesc acum. Cred că dacă ar fi să caracterizez acești opt ani, cât am stat la cârma Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, au fost anii începutului, anii punerii pe picioare a Eparhiei. Pentru că atunci când am venit, organizarea lăsa foarte mult de dorit, acum Episcopia este bine organizată, recunoscută de toată lumea, și de autorități, atât de cele din Ungaria cât și de cele din România, este recunoscută de celelalte Biserici, are un loc bine stabilit în peisajul confesional și chiar cultural al Ungariei, dar și în cadrul Patriarhiei Române și-a câștigat o notă aparte. Dacă ar fi să ne gândim numai la faptul că de ani buni, copiii din Bihorul unguresc, zona cea mai afectată de asimilare, participă an de an la festivalul „Icoana din sufletul copilului”, organizat la Patriarhia Română. Dacă ar fi să ne gândim apoi la taberele de religie, care se fac cu consecvență, la faptul că avem un periodic „Buletinul Episcopal”, la mica mănăstire pe care o avem și care înfloarește, se restaurează, este aproape pe terminare biserica, încep după aceea chiliile, și totul e pregătit ca de sfințire. Urmează sigur, cu ajutorul lui Dumnezeu, să se împlinescă cele necesare și la Budapesta, pentru ca cel care vine să aibă și el biserici de sfințit, va avea și hirotonii de făcut, pentru că se va îngriji Dum-

„Eu cred în viitorul acestei comunități”

Interviu cu PSS Sofroniu, noul episcop de Oradea

nezeu ca să vină și alți candidați pentru hirotonie. Eu cred că am avut mai mult rolul celui care ară și seamănă. Am destelenit pământul Episcopiei, l-am arat, am semănat, și așa cum se întâmplă de obicei, și cum mărturisește și Scriptura: unul este cel care seamănă, altul este cel care seceră. Până la vremea secerșului va trebui să vină altcineva ca să ude planta ce a început să crească. Eu am trudit cu un pământ care nu întotdeauna a fost ușor de lucrat, dar cu ajutorul lui Dumnezeu și cu darurile pe care Dumnezeu mi le-a dat am reușit să sap acest pământ, să pun în el sămânța Evangheliei lui Hristos. Acum deja au început plantele să se ivească, să vadă lumina soarelui dreptății, care este Hristos Domnul. După munca aceasta, de multe ori anevoioasă, pe care am avut-o eu de dus, după ce credincioșii au făcut cunoștință cu un tip de arhipăstor, cu un episcop cu un temperament mai vulcanic, mai plin de energie și cu dorința de a duce cât mai departe viața bisericească și de a ridica ștacheta cât mai sus, acum sper, și cred, și mă rog ca să aibă parte de un arhipăstor care să ude floarea, planta, să o îngrijească, să o crească, să o ajute atunci când este arșiță, să-i facă umbră, când este ploaie prea pu-

ternică s-o ferească de distrugere, un păstor blând, un păstor bun la suflet, bun la inimă, gata să toarne balsam peste rănilor pe care încă le mai are comunitatea românească din Ungaria. Răni care sunt vechi, care din când în când se deschid, răni care câteodată mai dor, răni care uneori, din păcate, mai fac și pu-roi. Pentru toate acestea trebuie un păstor care să aibă destul balsam la el, destule medicamente ca să toarne peste aceste răni undele și vin, ca în pilda samarineanului milostiv, pentru ca rănilor să se închidă, să se cicatrizeze, planta să crească, să înflorească, să facă roade frumoase, încălzite de lumina soarelui, și ajutate ori de câte ori trebuie cu îngrășăminte, cu ajutoare speciale de către surorile mai mari și mai înstărite în Episcopat, cum e și cazul Episcopiei Oradiei. Această nu poate uita nici o clipă faptul că a fost și ea, împreună cu cea a Aradului, maică a acestei Episcopii. Iar dragostea de mamă nu se uită niciodată, chiar și atunci când fiica ajunge pe picioarele ei și devine egală în rang și are propria ei familie, mama nu poate să o uite. Totdeauna mama va purta de grijă fiicei sale, nu o va uita din dragostea ei... Așa va fi și cu Episcopia Oradiei, care va purta de grijă în continuare fiicei sale, Episcopia Julei.

– *Aici Biserica, Episcopia Ortodoxă din Jula, trebuie să ducă o luptă dublă: cei de aici să rămână credincioși ortodocși, dar în același timp să-și păstreze și identitatea de români. Cum înțelegeți acum după opt ani sufletul, zbaterea minoritarului român din Ungaria? Are viitor această comunitate?*

– Desigur. Există viitor. Eu cred în viitorul acestei comunități, dar pentru ca acest viitor să fie unul frumos și unul trainic este neapărată nevoie ca legăturile cu țara, cu poporul

din zonele în care este majoritar să se întărească tot mai mult. Adică, credincioșii de aici, românii din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, au nevoie de un permanent aflax de energie pozitivă și bisericească, și națională, și culturală dinspre România. Eu sper ca prin plecarea mea la Oradea, Oradea românească și ortodoxă, Bihorul, Sălajul, cu o pondere foarte însemnată românească, dominantă, să exercite atracția unui magnet pentru românii din Ungaria. Lucrul acesta nu vreau să fie înțeles ca pe o absorbție a Episcopiei din Ungaria în Episcopia Oradiei. Nu așa se va petrece. Însă eu sper ca puterea credinței din România să poată influența în modul cel mai favorabil viața spirituală a românilor din Ungaria. Aș dori ca Oradea să devină atât de atractivă din punct de vedere bisericesc și național pentru românii de aici, să-i atragă la fel cum magnetul atrage, încât prin întărirea legăturilor, prin înmulțirea lor, credincioșii de aici, românii de aici, să fie tot mai însuflețiți, să primească cât mai mult curaj în întărirea demnității lor, în consolidarea identității lor naționale, în constituirea caracterului lor specific din punct de vedere cultural ca aparținători marelui trunchi al neamului. Lucrul acesta nu este ușor când trăiești în minoritate și când există presiuni, în special culturale, din partea majorității pentru a te integra în majoritate. Dar fiind așa de aproape granița și fiind așa de aproape de centre mari de putere spirituală și națională, și simplificându-se foarte mult modalitățile de trecere a frontierei, făcând parte ambele țări din aceeași uniune de state, toate acestea ar fi, sunt și trebuie să fie, tot atâtea ocazii de apropiere, de întărire, de înmulțire a contactelor, pentru că numai așa putem spera într-un viitor. Viitorul nu vine din izolare, nu vine din închistare. Viitorul vine din permanentul schimb cultural, dintre comunitatea mai mică și cea mai mare pentru că astfel să nu existe pericolul înstrăinării, al rupturii, al izolării.

Eva Iova

GHID INTERNET

Cum trimiți e-mail-uri

Pornirea

Pentru a intra în programul de e-mail, fă dublu click pe iconița acestuia de pe desktop.

De asemenea, îl mai poți deschide selectându-l din meniul Programs (pentru a deschide acest meniu apasă butonul Start din colțul stânga-jos al ecranului, apoi pe Programs).

Conectarea

Dacă te conectezi la Internet printr-un ISP, fereastră de conectare va apărea deasupra ferestrei programului de e-mail. Dacă ai ales deja opțiunea Save password, tot ce ai de făcut e să apeși pe Connect și modemul va începe să formeze numărul de acces. Vei auzi, probabil, niște sunete ascuțite și ciudate în timpul conectării. E semn că modemul tău funcționează; sunetele se vor opri de îndată ce conexiunea se va realiza.

Trimiterea unui mesaj

Ca să verifici dacă e-mail-ul funcționează, trimite-ți un mesaj chiar ție.

1. Apasă pe „Create a new Mail message” sau apasă butonul Write Message (sau New Mail) în colțul din stânga-sus al ferestrei Outlook Express.

2. Se va deschide o fereastră nouă, fără nici un mesaj.

3. Apasă box-ul To și scrie acolo adresa ta de e-mail.

4. Apasă în interiorul box-ului Subiect și scrie: „Test”. Acesta este „subiectul” mesajului.

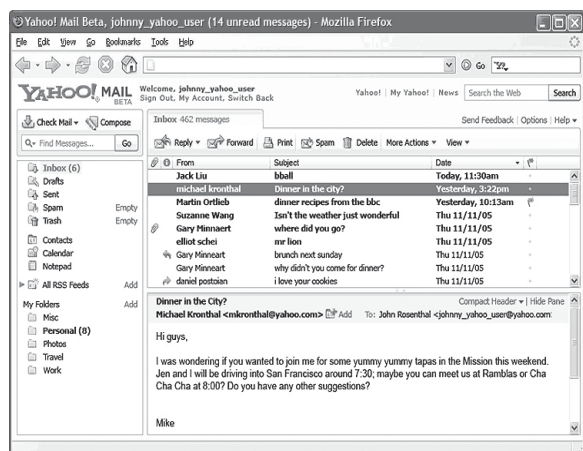
5. Apasă undeva în interiorul mesajului, și scrie: „Mesaj test”.

6. Apasă butonul Send aflat în colțul din stânga-sus al ferestrei. Dacă ești conectat, fereastra mesajului se va închide și vei vedea iar fereastră principală a programului Outlook Express. Vei vedea că lângă Outbox va apărea pentru câteva clipe cifra (1). De asemenea, e posibil să apară mesajul „Sending mail...” în colțul din dreapta-jos al ferestrei Outlook Express.

7. Dacă lucrezi off-line, se va deschide o fereastră care te va informa că mesajul tău va fi depozitat în Outbox până când ești gata să-l trimiți. Apasă OK.

8. Când ești pregătit să te conectezi, apasă butonul Send/Recv, aflat în partea de sus a ferestrei. Se va deschide o fereastră care te va întreba dacă vrei să te conectezi. Când apeși Yes, se va deschide fereastra de conectare.

9. Se va deschide apoi o altă fereastră care îți arată că programul trimite mesajul. Aceasta se va închide după ce mesajul a fost trimis.

Yahoo! Mail este cel mai popular program pentru web mail

MARI GÂNDITORI
AI LUMIIImmanuel
Kant
1724–1804

„Care sunt condițiile
necesare experienței?”

Probabil cel mai însemnat și influent filozof de la Aristotel încoace, Kant și-a petrecut aproape toată viața în orașul său natal, Königsberg. Legenda spune că profesorul, celibatar convins, își respecta cu atâta strictețe programul zilnic, încât casnicele își potriveau ceasurile în momentul în care el trecea prin dreptul ferestrelor caselor lor. Fără îndoială apocrifă, această istorioară subliniază totuși firea neaventuroasă a lui Kant, cu slabe înclinații către muzică sau artă în general, dar puternic îndreptată către matematică, logică și științe. Kant a susținut că prin lucrările sale a descoperit și a stabilit principii universale ale gândirii, aplicabile întregii umanității, pentru totdeauna.

Autoritatea sistemului său reiese clar din primele două din triada Criticilor sale – criptica și colosala Critica rațiunii pure (1781), al cărei proiect vizează identificarea și justificarea principiilor ce stau la baza judecăților obiective ce privesc realitatea, și mai restrânsa, dar lucida Critica rațiunii practice (1788), în care încearcă să ofere o justificare rațională judecăților etice. Critica judecății (1790), cu o discuție asupra ideii de frumos și a scopului, nu s-a bucurat de atenția primită de celelalte două lucrări.

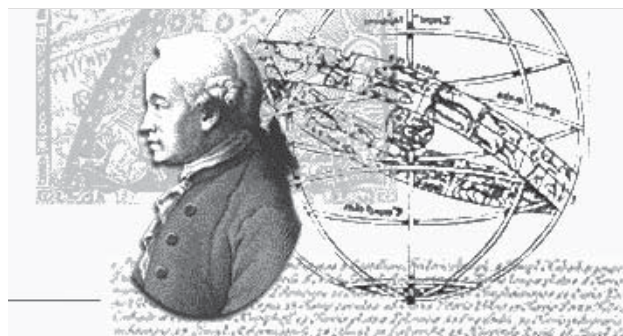
În Critica rațiunii pure, Kant își propune să justifice metafizica drept subiect legitim al cercetării, întrucât, în opinia sa, aceasta fusese discreditată de controversa dintre raționaliști (vezi Leibniz) și empiriști (vezi Hume). Primii susțineau că judecățile metafizice – principiile fundamentale ce constituie temelia cunoașterii – sunt cunoscute și justificate doar de intelect. De cealaltă parte, empiriștii afirmă că mintea este asemenea unei coli de hârtie goale sau tabula rasa, ce așteaptă să-i fie împărite datele experienței.

Genialitatea sa a constatat în identificarea unei modalități de a sintetiza aceste concepții opuse, proiect generat din interogația asupra condițiilor necesare experienței. Pentru a putea interpreta lu-

giei și psihologiei gestaltiste de secol XX.

După cum în prima Critică prezentase principiile ce guvernează gândirea, și în cea de-a doua lucrare a susținut că a descoperit o lege morală universală, pe care a intitulat-o „imperativul categoric”. El a oferit acestei legi o serie de formulări, prima fiind: „acțiunează numai conform acelei maxime prin care să poți vrea totodată ca ea să devină o lege universală”. În esență, imperativul categoric este expresia des întâlnitului protest moral: „ce s-ar întâmpla dacă toată lumea ar acționa astfel?” Kant a realizat că acțiunea în conformitate cu imperativul categoric presupune în mod serios ca, rațional vorbind, anumite principii morale să nu poată fi încălcate. Să presupunem că o persoană este pe cale de a-și încălca o promisiune, dar se întreabă mai întâi: „îmi pot dori eu ca încălcarea unei promisiuni să devină o lege universală?” Răspunsul oferit de Kant unei asemenea interogații este unul negativ, întrucât doar prin raportare la obișnuința oamenilor de a-și ține promisiunile, acțiunea de a respecta o promisiune capătă sens. Așadar, nu se poate afirma, rațional vorbind, că toată lumea ar trebuie să-și încălce promisiunile și, ca urmare, în calitate de ființe înzestrate cu rațiune, avem datoria de a le păstra.

Kant considera că acest tip de judecată se poate aplica multora dintre cele mai prețioase imperative morale și că ea ar determina respectarea acestora de către orice ființă rațională. Versiuni ale datoriei morale kantiene, adesea numite teorii deontologice, au fost și încă sunt susținute și aparate de mulți filosofi.

CULTURĂ GENERALĂ

Care este cea mai vestică țară a UE?

Deși cel mai vestic punct al continentului european se află în nordul Spaniei (Capul Finisterre), el este depășit puțin de partea vestică a republicii insulare Irlanda. Aeroportul internațional Shannon situat în apropierea orașului Limerick din vestul Irlandei profită de această poziție. Din ce în ce mai multe zboruri transatlantice fac aici ultima escală.

Prin ce țări curge fluviul Eufrat înainte de a se uni cu Tigrul și a forma fluviul Shatt al' Arab, care se varsă în Golful Persic?

Fluviul Eufrat izvorăște din estul Turciei și curge apoi prin Siria și Irak. Deoarece apa Eufratului este foarte importantă atât în Siria, cât și pentru Irak, proiectele Turciei de îndiguire a cursului superior al fluviului sunt foarte criticate de aceste două țări.

Care este cel mai mare lac din Europa?

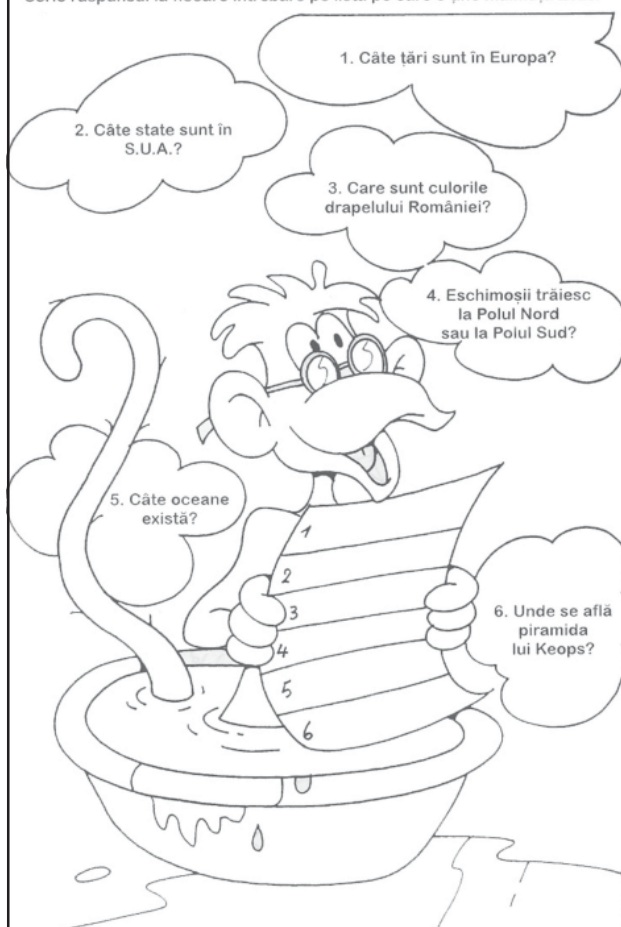
Lacul Ladoga (17 703 km², comparativ cu lacul Constanța: 539 km²) cu o adâncime de până la 225 m, care este situat în Rusia, la nord de St. Petesburg, în apropierea graniței cu Finlanda. În timpul iernii lacul îngheață complet. Mănăstirea ortodoxă Kishi situată pe o insulă a lacului reprezintă un centru important al religiei ortodoxe. Canalul Mării Albe (numit înainte canalul Stalin) construit în condiții inumane de condamnații la muncă silnică unește lacul Ladoga de Marea Baltică și Marea Polară.

Ce se înțelege prin coroana solară?

În mod normal, coroana solară devine vizibilă în timpul unei eclipse totale de Soare, precum cea din august 1999, când a putut fi observată și deasupra Europei Centrale.

Maimuța Zozo

Scrie răspunsul la fiecare întrebare pe lista pe care o ține maimuța Zozo.

Carnavalul școlii românești din Jula

Pretutindeni, de săptămâni în șir, au loc petreceri vesele de carnaval. Aceste petreceri mult așteptate de copii pun capăt iernii și prevestesc anotimpul înnoirii. Așadar, fiind în prag de martie, și așteptând „mărțișorul”, vestitor al primăverii, săptămâna trecută, elevii școlii generale românești din Jula s-au pregătit de carnaval. Elevii claselor 1-4, mascați în personaje de poveste, soldați, mirese, domnișoare de onoare, oameni păianjen, pirați și animale de curte, au defilat pe scenă, fiecare clasă în parte, prezentându-și costumele prin cântece și poezioare hazlii. Elevii cursului superior au evoluat pe scenă pe ritm de muzică, imitând cu multă pricepere emisiuni de la televizor, persoane din viața politică și sportivă, dansuri și muzică. În încheierea carnavalului, fetele de la cursul de dans modern din cadrul școlii de artă au prezentat o frumoasă coregrafie de dans modern. Și fiindcă ziua respectivă a fost dedicată carnavalului și distracției, elevii școlii generale s-au bucurat de cadourile pe care le-au câștigat la extragerea tombolei. Clasele 5-8 au primit câte un tort, iar clasele 1-4 s-au îmbogățit cu mingi și dulciuri. A.L.C.

Învățați limba română în România!

*Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, ediția a XIII-a
Baia Mare, Maramureș, România, 14 iulie–5 august 2007*

Institutul Cultural Român vă oferă șansa să învățați limba română direct de la cei care o folosesc zi de zi, într-una dintre cele mai pitorești comunități tradiționale din nordul României – Maramureș!

Structura programului

A. Cursuri intensive de limba română

1. Nivel introductiv – acest nivel are ca obiectiv dobândirea abilităților de formulare, exprimare și înțelegere a unor propoziții elementare pentru comunicarea în situații uzuale, precum și utilizarea formulelor de politețe.

2. Nivel mediu – cursurile din acest modul își propun să dezvolte abilitățile de exprimare existente, cu ajutorul exercițiilor practice de utilizare a limbii române.

3. Nivel avansat – cursanții acestui nivel își vor perfecționa abilitățile de a formula, în scris și oral, păreri și gânduri proprii, folosind subtilități de exprimare.

Cursurile de limba română sunt predate după o programă flexibilă, adaptată cerințelor și necesităților cursanților, alternând lecții de gramatică și vocabular, activități și aplicații practice, individuale și de grup pentru dezvoltarea fluentei în comunicare și pentru consolidarea structurilor gramaticale învățate. Suportul de curs include pe lângă manuale și texte de literatură, istorie, folclor, articole din presa cotidiană, mijloace de comunicare audio-video.

Pentru ridicarea nivelului de eficiență a Cursurilor de limba română, participanții sunt încadrați în grupe de studiu pe baza unui test inițial de competență lingvistică. Fiecare grupă de studiu este compusă din aproximativ 10–12 cursanți.

Profesorii: Pentru predarea orelor de limba română, Institutul Cultural Român invită profesori români, cu studii de speci-

Bârsana

alitate. Aceștia sunt selecționați pe baza competenței și a experienței profesionale, dar și pentru alitudinea prietenească, entuziasmul și răbdarea de care dau dovadă.

Atestat de participare: La terminarea cursurilor, participanții vor susține un test de competență lingvistică (la nivel scris și oral), în urma căruia pot obține un certificat de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii române. Cursanții care au frecventat cel puțin 90% din orele de curs vor primi un atestat de participare.

B. Cursuri de cultură și civilizație românească pe teme de: istorie, literatură, etnografie și folclor, mentalități, aspecte din viața socială contemporană, cinematografie, arte plastice. Cursurile sunt recomandate tuturor celor care doresc să-și perfecționeze cunoștințele de limba română sau să aprofundeze aspecte ale culturii și civilizației românești. Cursurile sunt susținute de renumiți profesori universitari sau de profesioniști cu o îndelungată experiență în domeniu.

C. Ateliere de creație:

1. cântec și dans – ore de cântec și dans popular

românesc din diferite zone ale țării; atelierul include pregătirea unui recital de cântece populare și a unei suite de dansuri românești.

2. ornamentica – meșteșugari renumiți din zonă oferă cursanților posibilitatea de a realiza obiecte de podoabă în tradiția folclorică a zonei.

3. pictura pe sticlă – studiul tehnicilor specifice pictării icoanelor pe sticlă și a diverselor teme religioase: Nașterea Domnului, Răstignirea, Maica îndurerată.

4. ceramica – realizarea de figurine și ceramică miniaturală (farfurii, vase etc.), urmată de aplicarea de motive florale, geometrice în culori naturale.

Condiții generale

Locul de desfășurare a cursurilor: Baia Mare, orașul reședință al Județului Maramureș (150.000 locuitori).

Vârsta minimă de înscriere a participanților este de 18 ani.

Data limită pentru înscrierea la cursuri este 31 mai 2007.

Deschiderea oficială a cursurilor va avea loc în ziua de 15 iulie 2007. Cursurile se vor încheia în ziua de 4 august 2007.

Orele de curs se desfășoară la Colegiul Național „Gheorghe Șincai”.

Orarul: în fiecare zi de curs (de luni până vineri) între orele 10.00 și 14.00 au loc 4 ore de limba română, cu o durată de 50 de minute fiecare. Cursurile de cultură și civilizație românească și atelierele de creație au loc după-amiază în intervalul orar 15.00–18.00.

Program turistic și cultural: De două ori pe săptămână vor avea loc vizionări de filme românești. Sâmbăta și duminica se vor organiza excursii în localități din împrejurimile orașului Baia Mare.

Alte informații și amănunte despre condițiile de înscriere la cursurile de la Baia Mare puteți afla și la redacția „Foaia românească”.

R.P.

APEL Fotografia, moștenire de familie

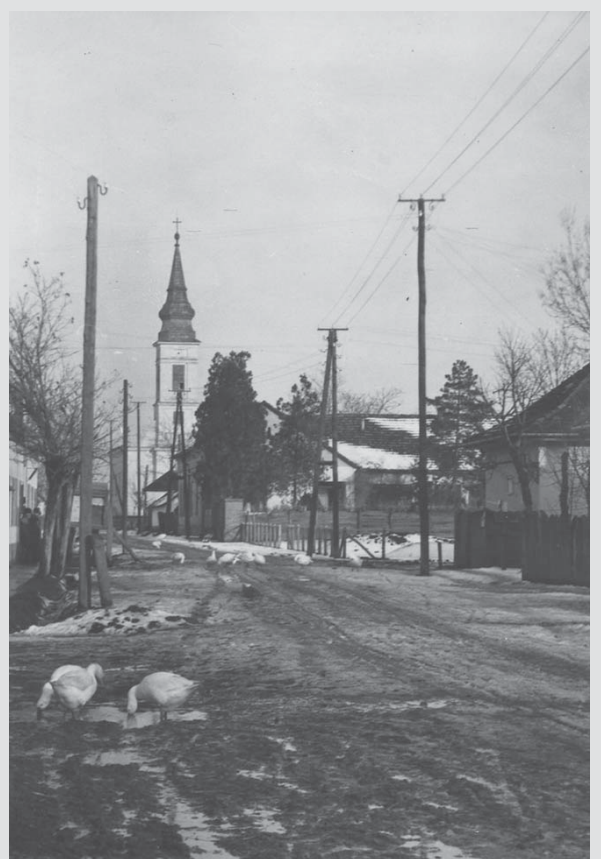
Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Când pe ulița mare din Micherechi
mai vedeai găște...

(Fotografie din arhiva lui Mihai Bihari)

Buzunarul cu pâine, o viață de răs cu plâns

La al cincelea Festival al Teatrelor de Naționalitate din Budapesta, din perioada 2–9 februarie, Teatrul Vis a prezentat pe scenă „Buzunarul cu pâine”, de Matei Vișniec. „Matei Vișniec este, fără îndoială, cel mai important dramaturg de la Eugen Ionesco încoace și unul dintre cei mai importanți dramaturgi contemporani ai planetei. Asociat rând pe rând cu Beckett, Kafka, Pirandello sau Fellini, teatrul lui Matei Vișniec a impus un univers scenic absolut inconfundabil, un nou tip de personaj, un limbaj inedit” – se spune despre genialitatea dramaturgului român.

Piesa „Buzunarul cu pâine” a fost jucată în premieră la Budapesta, iar cei doi actori, Florin Gabriel Ionescu – bărbatul cu pălărie și Bernd von Bömches – bărbatul cu baston, au încântat publicul, provocându-i să râdă și să plângă în același timp, fenomen care este caracteristic lui Matei Vișniec, după cum mărturisește și el: „Pentru mine umorul are două fețe – cea înaintea căreia râzi și o față ascunsă, cea care te face să plângi. În piesele mele eu propun un zbor deasupra umorului trist.”

Fântâna cu câine

„Nu e nici o filozofie în piesă. E o fântână, în fântâna aia trăiește cineva, câine, pisică, nu contează. Noi, oamenii suntem într-o altă fântână. Peste noi o altă fântână... Sunt mii de fântâni. Sunt tot felul de etaje cu fântâni. Noi suntem deasupra cuiva, altcineva e deasupra noastră, și tot așa... Nu e vorba de conflicte contemporane. Se potrivește omului, indiferent de societate”, ne dezvăluie tema acțiunii regizorul-actor Florin Gabriel Ionescu.

Ionescu: – Este vorba de omul care nu acționează. Ei numai vorbesc să facă ceva, dar nimeni nu face nimic. El spune „poate mai vine cineva”, dar noi suntem deja doi. Puteam să fim și o sută, și personajul lui ar fi zis că de unul singur nu se poate face nimic, să mai așteptăm pe cineva. Așa suntem și noi, nu prea acționăm. Chiar și atunci când ni se pare că acționăm, nu acționăm. Dacă ar fi să judecăm, personajul meu a fost mai de acțiune decât al lui, dar rezultatul a fost același, nimeni nu a făcut nimic. Vișniec este absolut uman. Eu de aceea îl iubesc.

Bömches: – Sunt mii de fântâni, cu mii de câini în

ele. E vorba de om, nu de categoria socială. Omul în sine... Este absolut indiferent cine e în fântână. Ca să fim mai perceptibili pentru public, e vorba despre oameni, câinele este un om acolo jos. Noi suntem deasupra lui, iar deasupra noastră e iarăși altcineva care ne aruncă o bucată de pâine. Noi îi aruncăm lui, ei ne aruncă nouă, lor le aruncă altcineva și așa mai departe. Eu sunt neamț get beget. Întâmplarea face că știu românește. Avantajul mare al acestei piese în limba română este că limba română este extraordinar de viabilă, se poate interpreta foarte frumos. Nu e rigidă, cum e de exemplu limba germană.

Omul și pâinea

– Care este deznodământul?

Ionescu: – Deznodământul este ceea ce ați văzut. Am realizat și noi la final, că nu locuim nici noi în altă parte decât într-o fântână. Suntem și noi pentru altcineva cum e câțelul acela pentru noi. Cineva ne vinde și nouă iluzii, ne aruncă bucățele de pâine, cum și noi am aruncat celui din fântână...

Meritul nostru este mai mic, meritul mare este al lui Vișniec. Fără textul ăsta, noi eram zero. E mare bucurie când un actor se poate întâlni cu un asemenea text, cu un text atât de ofertant. Îți dă primul nivel, ți-l dă și pe al doilea, și pe al treilea, după aia e treaba ta, dacă mai cauți ceva sau nu, dar oricum te descurci. Așa e Vișniec. N-a scris-o pentru români, unguri sau francezi. Chiar cred că omul e mai presus de naționalitatea lui. Întâmplător că suntem diferiți, eu sunt român, Bernd e neamț, și nu cred că ați observat asta.

– De ce ați ales această piesă pentru Festivalul naționalităților?

– Eu nu am ales piesa aceasta pentru festivalul naționalităților, ci am ales-o pentru proiectul Teatrului Vis. Deci, putea fi și alta pentru acest festival. Teatrul Vis are un concept, un proiect, și anume, de a face cunoscut pentru românii de aici sau de a le aminti românilor de aici de marii autori de limbă română – spuri de limbă română, și nu români –, autori de mare valoare universală. L-am făcut pe Ionescu, acum îl facem pe Vișniec. Dacă vom putea să facem rost de finanțarea necesară și de traducerea potrivită, ar urma un Caragiale. El e la un alt nivel. Mai ales

traducerea e mare problemă. Traducerea la Vișniec a făcut-o foarte bine Ildikó Frank, care iubește teatrul absurd, ceea ce se vede din felul cum a tradus în limba maghiară. Ea a tradus sensurile, nu cuvânt cu cuvânt. Important este să aducem pe scena micuțului teatru românesc din Ungaria, texte importante, autori importanți. Acum, cu câștile, nu mai avem ca public țință doar românii de aici, pentru că ei oricum sunt puțini – buni, dar puțini –, ci chiar cred că este foarte important pentru teatrul nostru și pentru fundația care a luat în grijă teatrul acesta, Fundația Culturală

Română „Pentru un teatru profesionist românesc din Ungaria”, să facem cunoscut maghiarilor importanții autori de limbă română. Am avut prieteni maghiari în sală, care nu șiau limba română și au auzit traducerea la cască și au fost încântați să descopere acest autor. Cred că acest lucru este foarte important.

Teatrul este viață

Bömches: – Teatrul bun nu este teatru. Teatrul bun este viață. Trebuie să aduci viață pe scenă. Numai asta contează. Dacă ai reușit să duci viață pe scenă, funcționează. Dar dacă ai dus teatru pe scenă, poți să mergi acasă. Pe scenă trebuie să existe viață, doar atunci funcționează.

– Ce fel de proiecte mai aveți în cadrul Teatrului Vis?

Ionescu: – După aceeași piesă de Vișniec, dacă o să ne putem permite din toate punctele de vedere, și financiar și ca trupă, vreau să facem pentru început un cabaret Caragiale, nu un spectacol, ci momente, schițe, cu melodii ale epocii. Dar acesta este un proiect foarte mare, nu știu dacă o să reușim să-l facem. Dacă nu o să reușim să-l facem, următorul proiect va fi tot un Vișniec, pentru că vrem să pregătim un volum în limba maghiară, și cu ocazia lansării volumului, o să fie un spectacol. Vrem să facem un volum Vișniec în limba maghiară, cu textele lui vechi.

Rita Păcșas

E lung pământul, ba e lat,
Dar ca Săgeată de bogat
Nici astăzi domn pe lume nu-i,
Și-avea o fată, – fata lui –
Icoană-ntr-un altar s-o pui
La închinat.

Și dac-a fost pețită des,
E lucru tare cu-nțeleș,
Dar dintr-al prinților șirag,
Câți au trecut al casei prag,
De bună seamă cel mai drag
A fost ales.

El, cel mai drag! El a venit
Dintr-un afund de Răsărit
Un prinț frumos și tinerel,
Și fata s-a-ndrăgit de el.
Că doară tocmai Viorel
I-a fost menit.

Și s-a pornit apoi cuvânt!
Și patru margini de pământ
Ce strimte au fost în largul lor,
Când a pornit s-alerge-n zbor
Acest cuvânt mai călător
Decât un vânt!

Ca ieri, cuvântul din vecini,
S-a dus ca astăzi prin străini,
Lăsând pe toți, din cât afund
O mie de crăimi ascund
Toți craii multului rotund
De veste plini.

Și-atunci din tron s-a ridicat
Un împărat după-mpărat
Și regii-n purpur s-au încins,
Și doamnele grăbit au prins
Să se gătească dinadins,
Ca niciodat'.

Iar când a fost de s-a-mplinit
Ajunul zilei de nuntit,
Din munți și văi, de peste mări,
Din larg cuprins de multe zări,
Nuntași din nouăzeci de țări
S-au răscolit.

De cum a dat în fapt de zori
Veneau cu fete și feciori
trăsnind rădvanele de crai,
Pe netede poteci de plai:
La tot rădvanul patru cai,
Ba patru sori.

Din fundul lumii, mai din sus,
Și din Zorit, și din Apus,
Din cât loc poți gândind să bați,
Venit-au roiuri de-mpărați,
Cu stemă-n frunte și-mbrăcați
Cum astăzi nu-s.

Sosit era bătrânul Gru
Cu Sanda și Rusanda lui,
Și Tinteș, cel cu trainic rost,
Cu Lia lui sosit a fost,
Și Bardeș cel cu adăpost
Prin munți sâlhui.

Și alții, Doamne! Drag alint
De trupuri prinse-n mărgărint!

George Coșbuc

Nunta Zamfirei

Ce fete dragi! Dar ce comori
Pe rochii lungi țesute-n flori!
Iar hainele de pe feciori
Sclipeau de-argint.

Voinicii cai spumau în salt;
Și-n creasta coifului înalt
Prin vulturi vântul viu via,
Vrun prinț mai tânăr
când trecea
C-un braț în șold și pe prăsea,
Cu celălalt.

Iar mai spre-amiazi,
din depărtări,
Văzutu-s-a crescând în zări
Rădvan cu mire, cu nănași,
Cu socri mari și cu nuntași,
Și nouăzeci de feciorași
Veneau călări.

Și ca la mândre nunți de crai
leșit-a- cale-ales alai
De sfetnici mulți și mult popor
Cu muzici multe-n fruntea lor;
Și drumul tot era covor
De flori de mai.

Iar când alaiul s-a oprit
Și Paltin-crai a stărostiț,
A prins să sune sunet viu
De treasc și trâmbiți,
și de chiu –
Dar ce scriu eu? Oricum să scriu
E nemplinit!

Și-atunci de peste larg pridvor,
Din dalb iatac de foișor,
leși Zamfira-n mers isteț,
Frumoasă ca un gând răzleț,
Cu trupul nalt, cu părul creț,
Cu pas ușor.

Un trandafir în văi părea;
Mlădiul trup i-l încingea
Un brâu de-argint,
dar toată-n tot
Frumoasă cât eu nici nu pot
O mai frumoasă să-mi socot
Cu mintea mea.

Și ea mergând spre Viorel,
De mână când a prins-o el,
Roșind s-a zăpăcit de drag, –
Vătavul a dat semn din steag,

Și-atunci porniră toți șir
Încetinel.

Și-n vremea cât s-au cununat
S-a-ntins poporul adunat
Să joace-n drum după tilinci:
Feciori, la zece fete, cinci,
Cu zdrângăneii la opinci
Ca-n port de sat.

Trei pași la stânga linișor
Și alți trei pași la dreapta lor;
Se prind de mâni și se desprind
S-adună cerc și iar se-ntind,
Și bat pământul tropotind
În tact ușor.

Iar la ospăț! Un râu de vin!
Mai un hotar tot a fost plin
De mese, și de oaspeți rari,
Tot crai și tot crăiese mari,
Alătura cu ghinărari
De neam străin.

A fost atâta chiu și cânt
Cum nu s-a pomenit cuvânt!
Și soarele mirat sta-n loc,
Că l-a ajuns și-acest noroc,
Să vadă el atâta joc
P-acest pământ!

De-ai fi văzut cum au jucat
Copilele de împărat,
Frumoase toate și întrulpi,
Cu ochi șireți ca cei de vulpi,
Cu rochii scurte până-n pulpi,
Cu păr buclat.

Și principii falnici și-ndrăzneți,
De-al căror buzdugan isteț
Perit-au zmei din iaduri scoși!
De-ai fi văzut jucând voioși
Și feți-voinici, și feți-frumoși,
Și logofeți.

Ba Peneș-împărat, văzând
Pe Barbă-Coț, piticul, stând
Pe-un gard de-alături privitor,
L-a pus la jos! Și-n tre popor
Sărea piticu-ntr-un picior
De nu-și da rând!

Sunt grei bătrânii de pornit,
Dar de-i pornești,
sunt grei de-oprit!
Și s-au ornit bărboșii regi
Cu sfetnicii-nvechiți în legi
Și patruzeci de zile-ntregi
Au tot nuntit.

Și vesel Mugur-împărat
Ca cel dintâi s-a ridicat
Și, cu paharul plin în mână,
Precum e felul din bătrâni
La orice chef între români,
El a-nchinat.

Și-a zis: – „Cât mac e prin livezi,
Atâția ani la miri urez!
Și-un prinț la anul! blând și mic,
Să crească mare și voinic, –
Iar noi să mai jucăm un pic
Și la botez!”

Romeo și Julieta după 5000 de ani

Arheologii italieni au descoperit două schelete prinse într-o tandră îmbrățișare, într-un sit aflat lângă Mantova, localitate din nordul Italiei, situată la 40 de kilometri de Verona, orașul în care Shakespeare a plasat cea mai frumoasă poveste de dragoste din toate timpurile, „Romeo și Julieta”.

Îngropați, după aparențe, în urmă cu mai bine de 5000 de ani, îndrăgostiții preistorici au murit de tineri (având în vedere dantura intactă, a precizat Elena Menotti, șefa șantierului arheologic). Oamenii de știință urmează să examineze cu minuțiozitate cele două schelete pentru a stabili cu exactitate câți ani aveau în momentul morții și cât de vechi este morământul lor. Conform unor

teorii preliminare este posibil ca bărbatul să fi murit primul, iar femeia să se fi sacrificat ulterior pentru a-i călăuzi sufletul în viața de apoi. „Oricare ar fi cauza morții celor doi, această este o descoperire unică. Suntem extrem de fericiți de descoperirea făcută. Nu am mai găsit până acum un bărbat și o femeie înmormântați îmbrățișați”, a precizat arheologul Elena Menotti. „Am descoperit nenumărate femei care-și țineau pruncii în brațe, dar niciodată un cuplu. Cu atât mai puțin unul prins într-o îmbrățișare atât de tandră, atât de strânsă, aș spune chiar pasională. Este însă foarte posibil că bărbatul să fi murit primul și apoi femeia să fi fost sacrificată pentru a-i însoți sufletul.”

Ce naționalitate au avut Adam și Eva

Un englez, un francez, un chinez și un român au o dispută în legătură cu naționalitatea lui Adam și Eva.

Englezul: – Ei au fost englezi. Numai un gentleman adevărat poate oferi jumătate din singurul măr doamnei sale!

Francezul: – Nu, ei au fost cu siguranță francezi – numai o franțuzoaică poate să se ofere pentru numai jumătate de măr!

Chinezul: – Nu sunt de acord. Ei au fost cu siguranță chinezi, deoarece numai unei perechi de chinezi le stă în putere să populeze în așa timp scurt tot pământul!

Românul: – Nu, domnilor, greșiți cu toții, ei erau români: stăteau în fundul gol pe pietre, nu aveau decât un măr pe care trebuiau să-l împartă între ei, dar credeau că sunt în rai!

Locomondo reprezintă România la Eurovision

Pe 10 februarie, în cadrul finalei selecției naționale a Eurovisionului, a fost desemnată piesa care va reprezenta România la Helsinki. Piesa „Liubi, Liubi, I Love You” a fost desemnată câștigătoare prin votul juriului (50%) și cel al telespectato-

rilor (televoting – 50%). Băieții de la Locomondo vor participa la concursul ce va avea loc pe 12 mai, la Helsinki, după doi ani în care România a ocupat locuri fruntașe, prin Luminița Anghel și Sistem în 2005 și Mihai Trăstariu în 2006.

Favoriții la Oscar

La Hollywood au fost anunțate nominalizările pentru premiile Oscar. Care sunt marii favoriți?

La categoria cel mai bun regizor, au fost nominalizați Clint Eastwood și Martin Scorsese.

În cursa pentru cel mai bun actor, Forest Whitaker e favorit pentru rolul din *Ultimul rege al Scoției* în care îl interpretează pe fostul dictator al Ugandei, Idi Amin, alături de Leonardo DiCaprio în *Blood Diamond*, Ryan Gosling în *Half Nelson*, Peter O'Toole în filmul *Venus* și Will Smith în *The Pursuit Of Happyness*.

În cursa pentru cea mai bună actriță se află Penelope Cruz în *Volter*, Judi Dench în *Notes On A Scandal*, Helen Mirren în *The Queen*, Meryl Streep – *The Devil Wears Prada*, și Kate Winslet – *Little Children*.

Printre candidații la cel mai bun film se numără *Babel*, *Little Miss Sunshine*, ca și filmul britanic *The Queen*.

Câștigătorii vor fi cunoscuți la 25 februarie.

U M @ R

Într-un salon de reanimare, toți conectați la aparate de menținere a vieții. Electricianul bagă capul pe ușă:

– Băieți, luați o gură mare de aer că schimb o siguranță!

☺ ☺ ☺

Un tip și o tipă își fac declarații de dragoste. El îi spune: „Iubito, fiindcă ești prima mea femeie, o să-ți spun Eva.” Ea îi răspunde: „Iubitule, fiindcă ești al 407-lea, o să-ți spun Peugeot.”

☺ ☺ ☺

Soția îi spune soțului:

– Mai bine mă căsătoream cu dracul!
– Aiurea, scumpo! Căsătoria între rudele de sânge e interzisă!

☺ ☺ ☺

Fiul: E adevărat, tăticule, că în unele părți ale Africii bărbatul nu își cunoaște soția decât după căsătorie?

Tatăl: La fel se întâmplă în toate țările!

☺ ☺ ☺

– Tu îți iubești nevasta?

– Când ne-am luat, o iubeam așa de tare încât îmi venea s-o mănânc. Acum îmi pare rău că n-am mâncat-o atunci. Acum e prea târziu, e ațoasă.

☺ ☺ ☺

Adam se întoarce acasă noaptea târziu. Eva, care îl așteaptă fără să doarmă, îl ia în primire:

– Te vezi cu altă femeie, nu-i așa?
– Nu fi proastă, tu ești singura femeie de pe Pământ, îi răspunde el.

Mai târziu, în timp ce dormea, Adam se trezește gâdilă pe spate.

– Ce faci acolo ?

– Tu ce crezi...? Îți număr coastele...

Fotbal

Steaua-FC Sevilla 0-2

Primăvară tristă în Ghencea

Primăvară tristă pentru fotbalul românesc în Europa. După ce Dinamo a pierdut la Lisabona, Steaua a fost și ea învinsă cu 2-0 de Sevilla, cea mai bună echipă a lumii în 2006.

Prima bătălie dintre Steaua și deținătoarea Cupei UEFA, FC Sevilla, a început cu ocazia lui *Alfaro*, care i-a lăsat muți pe cei 25.000 de fani din Ghencea. După ce *Palop* a scos cu greu mingea lui *Boștină* din minutul 31, Steaua a reușit să înscrie, dar golul lui *Ovidiu Petre* a fost anulat corect pentru fault în atac.

Cu patru minute înaintea pauzei, *Poulsen* a deschis scorul după o lovitură liberă executată de *Daniel Alves*. La 0-1, *Badea* și *Goian* au închis repriza cu o nouă rată la poarta lui *Palop*. În minutul 77, arbitrul *Florian Meyer* a dictat penalty la faza în care *Goian* l-a faultat pe rusul *Kerzhakov*. De la 11 metri, golgheterul Spaniei, *Kanoute*, l-a executat pe *Cernea* pentru 2-0.

După ce *Chevanton* a ratat șinta în minutul 90, Steaua a încheiat seara neagră cu ratarea francezului *Thereau*.

Sevilla este cel mai puternic adversar întâlnit de Steaua în ultimii ani după Lyon.

România nu a reușit să își mențină poziția ocupată în acest sezon în clasamentul coeficienților UEFA, după eșecul Stelei în fața deținătoarei Cupei UEFA, FC Sevilla.

Rezultatele negative înregistrate în prima manșă a 16-imilor Cupei UEFA de Dinamo și de Steaua au afectat și poziția României în clasamentul coeficienților. România a pierdut pri-

mul loc pe sezonul 2006-2007 în dauna Spaniei și are șanse pur teoretice de a depăși Portugalia sau Germania în clasamentul general, ceea ce înseamnă că în sezonul 2008-2009

va avea două, și nu trei echipe în Liga Campionilor.

Dubla înfrângere a lui Dinamo și Steaua în duelul cu Benfica (0-1) și, respectiv, FC Sevilla (0-2) au tăiat din elanul României în clasamentul coeficienților UEFA. Lider autoritar în clasamentul pe 2006-2007, România a pierdut acum primul loc, fiind depășită de Spania, unica țară care are toate reprezentantele încă în competiție. Ibericii conduc acum cu 11.428 puncte, cu 0,095 puncte mai mult decât România (11.333). Locul trei este ocupat de Anglia, cu 11.250 puncte. Britanicii au rămas cu șapte echipe în competiție, West Ham United fiind singura eliminată până în acest moment.

Și speranțele de a avea

trei echipe în Liga Campionilor din ediția 2008-2009 au scăzut. România s-a îndepărtat de locul șase, cel care permitea înscrierea a trei echipe în Ligă, dintre care două direct în grupe. Din acest punct de vedere, returul lui Dinamo cu Benfica ar putea fi decisiv. Portugalia ocupă locul șase în clasa-

mentul general, cel alcătuit în funcție de clasamentul pe ultimii cinci ani. Lusitani au 41.249 puncte, cu 1.084 mai mult decât România (40.165). Portugalia se bazează în acest sezon pe Benfica Lisabona, care întâlnește pe Dinamo în UEFA, pe Sporting Braga, care a învins pe AC Parma în prima manșă a 16-imilor UEFA, scor 1-0, și pe FC Porto, echipă ce va întâlni pe Chelsea în optimele Ligii Campionilor. Partea bună e că locul șapte, cel care asigură două echipe în Ligă, nu e în pericol decamdată.

După meci, presa spaniolă a scris că FC Sevilla este ca și calificată în optimele Cupei UEFA, după ce a învins Steaua în Ghencea. „Sevilla a demonstrat, joi seară, că are foarte multe șanse să-și păstreze titlul de câștigătoare a Cupei UEFA obținut în sezonul trecut. Echipa andaluză a făcut un pas enorm în drumul spre finala de la Glasgow, impunându-se pe terenul Stelei cu un comod 2-0, care aproape că îi asigură biletele pentru optimi”, scrie „El Mundo Deportivo”, în timp ce El Pais consideră că FC Sevilla a găsit balsamul în Europa: „Europa putea fi balsamul pentru o echipă pe care o dor și remizele. Și a fost”. „Diario de Sevilla” scrie că „FC Sevilla se simte din nou stăpână”.

Meciul Steaua-UTA se va disputa la Oradea

Steaua București va disputa cel puțin un meci de campionat pe Stadionul Municipal din Oradea. Inițial, Comisia de Disciplină a suspendat terenul campioanei României pe trei etape, dar săptămâna trecută Comisia de Apel a redus sancțiunea cu o etapă, astfel că derby-ul cu Dinamo va avea loc în Ghencea. Oficialii Stelei au anunțat că vor ataca decizia la Curtea de Arbitraj pentru fotbal, sperând să joace doar un meci pe teren neutru, așa cum s-a întâmplat în cazul Rapidului.

Sigur e că partida cu UTA, din etapa a XX-a a Ligii I, se va disputa la Oradea, cel mai probabil duminică, 25 februarie. Ora de începere va fi stabilită în funcție de televiziunea care va transmite meciul. „Luni seara am primit confirmarea că Steaua va veni să joace aici. Am convenit

ca noi să ne ocupăm de organizarea jocului”, susține *Alexandru Toth*, președintele FC Bihor.

„Întreprindem diligențele necesare pentru a evolua împotriva lui UTA la Oradea, chiar dacă distanța dintre Arad și Oradea este destul de mică. Am ales orașul Oradea pentru că Steaua este extrem de iubită în acest oraș”, a declarat managerul general *Mihai Stoica* pentru site-ul oficial al grupării din Ghencea.

Dacă memoriul Stelei la Curtea de Arbitraj va fi considerat nefondat, atunci „roș-albaștrii” vor evolua la Oradea și împotriva lui FC Argeș, în etapa a XXIII-a, programată în intervalul 16-18 martie.

Ultima descindere a steliștilor pe „Municipalul” orădean a avut loc în 2 mai 2004, când au învins FC Bihor cu 3-0.

Becali așteaptă o minune în returul cu Sevilla

După ce l-a reconfirmat în funcție pe *Cosmin Olăroiu*, *Gigi Becali* a spus și de ce ar avea nevoie Steaua pentru a obține calificarea în dauna Sevillei pe stadionul Ramon Sanchez Pisujuan. După 0 la 2 acasă cu deținătorii trofeului, finanțatorul stelist așteaptă ajutor din partea divinității.

„O minune. Dar eu cred în minuni... Să dea Dumnezeu să se întâmple o minune. Știți cum e melodia aia: Vreau o minune în viața mea”, a spus *Gigi Becali*.

Deși rapisții au declarat că Dinamo a acaparat campionatul și că mai speră doar la locul doi, Becali nu și-a pierdut speranța la titlu. În viziunea patronului din Ghencea, steliștii ar putea recupera mai ușor diferența de 13 puncte față de Dinamo decât să întoarcă rezultatul cu Sevilla, pe terenul andaluzilor.

„La campionat sunt șanse foarte mici, dar mai sunt. Dar mai mari sunt la campionat decât la calificare”, a adăugat *Gigi Becali*.

Echipă de fotbal formată din preoți

O echipă de fotbal în sală din Galicia, Spania, intitulată „Os Chispas” și formată din preoți, participă la „Champions Clerum”, campionatul european pentru preoți, informează *Rompres*. „Nu înjurăm și nu simulăm penaltiuri, deși dacă am face acest lucru nu ar fi un păcat grav”, afirmă antrenorul acestei echipe. Preoții spanioli vor concura cu cei din Polonia, Ita-

lia, Austria, România, Portugalia, Slovenia, Ungaria, Bosnia și Croația.

„Ne rugăm să câștigăm, dacă se poate, dar mai ales să nu le facem rău rivalilor și nici noi să nu fim răniți, pentru că suntem puțini și duminica trebuie să ne ocupăm de parohiile noastre”, a spus *Tomas Delgado*, paroh de Xinzó de Limia și antrenor-jucător al echipei.

TVR 1

Luni 26 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Film. Aprilie fermecat (R) 11.00 Ne vedem la... TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Rețete delicioase 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Foc încrucișat. Documentar 20.10 Regii blestemați 21.05 Reflector 21.45 Jurnalul TVR **22.15 Gala decernării Premiilor Oscar** 23.55 Serial. Viața ca-n filme.

Gala premiilor Oscar

Marți 27 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.20 Arhiva de serviciu 9.20 Arhiva de serviciu 9.30 Profesioniștii cu Eugenia Vodă (R) 10.30 Sănătate pentru toți! (R) 11.00 Ne vedem la... TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Rețete delicioase 14.30 Oglinda retrovizoare 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Atom. Documentar 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Între bine și rău 20.50 Serial. Anatomia lui Grey 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Dinastia 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Miercuri 28 februarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Garantat 100% (R) 10.25 Reflector 11.00 Ne vedem la... TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Rețete delicioase 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bagaj... pentru Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii? 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Sub alt chip 20.20 Ochiul magic 21.15 Războiul umbrelor. Documentar 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Lumea citește! 23.00 Viața ca-n filme.

Joi 1 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Ochiul magic (R) 11.00 Ne vedem la... TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 112... prezintă 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Evenimentul cel mai important după ce a pășit omul pe lună 21.00 Celebritățile timpului tău 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Prim plan 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Vineri 2 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 7.55 Armonii în natură 8.10 Dis-de-seară 9.30 Lumea citește (R) 10.25 Arhiva de serviciu 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 50 de bucurii gastronomice 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Interes general 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Stele de... 5 stele 20.50 Serial. Lost: Naufragiații 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Excursie pe apă.

Sâmbătă 3 martie

6.00 Film. Fascinația zborului 6.30 Serial. Legenda lui Lobo 7.00 Serial. La Zoo 7.10 Desene animate 8.00 Vreau să fiu... cu Itsy și Bitsy 8.30 Joaca de-a poveștile 9.00 Arca lui Noe 9.30 Pericole în natură 10.30 Cinemaniaci 11.00 Cartea europeană 11.35 O vedetă... populară 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Timpul trece... 15.00 Vile și palate celebre 15.35 Parteneri de week-end 16.00 Serial. La poliție sau la mănăstire 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize... 20.50 Jurnalul TVR 21.10 Surprize, surprize... 22.10 Profesioniștii cu Eugenia Vodă 22.10 Film. Operațiunea Delta Force 4.

Duminică 4 martie

6.00 Universal credinței 7.00 Semne 7.30 Desene animate 8.20 Dr. Fix 8.30 Serial. Phil din viitor 9.00 Numai cu acordul minorilor 10.00 Baja, o altă Californie 10.35 Viața satului 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Parfum de glorie: Florea Dumitrache 13.50 Atenție! Se cântă din nou 15.10 Tezaur folcloric 16.30 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. 21.20 Garantat 100% 22.20 Film. Răul de aur.

TVR 2

Luni 26 februarie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Top 7. (R) 7.30 De la carte la film (R) 8.10 Atlas (R) 8.40 Salvatorul. Documentar 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Odiseea spațială: călătorie către planete. Documentar 11.30 Bucătăria lui Jamie (R) 12.00 Dincolo de hartă (R) 13.05 ABC... de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 E Forum 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Ochiul științei 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Populații străvechi 19.00 EU-RO Case 19.30 Lumea de aproape 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Mic-dejunul campionilor 23.35 Desene animate.

Marți 27 februarie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Ochiul științei 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Populații străvechi 12.00 Zestrea românilor (R) 13.05 ABC... de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Povești de pe Planetă. Documentar 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Supraviețuitorii dezastrorilor 19.00 Jobbing 19.30 Arta supraviețuirii 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Prințul nopții 23.20 Desene animate.

Miercuri 28 februarie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Supraviețuitorii dezastrorilor (R) 12.00 Omul între soft și moft (R) 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 E Forum 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Lecția de... istorie 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Decoratori la mână a doua 19.00 Bugetul meu 19.30 Bazar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Tocuri înalte.

Joi 1 martie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Lecția de... istorie (R) 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Decoratori la mână a doua (R) 12.00 Bugetul meu (R) 13.05 ABC... de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.05 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Enigmele creierului 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 O lume nouă 19.00 Arena leilor. Documentar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Proces de conștiință 23.00 Marcă înregistrată 23.30 Desene animate.

Vineri 2 martie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 O lume nouă (R) 11.00 Atletism 14.30 Motomagia (R) 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Cănepa, tradiție și meșteșug 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Atletism: Campionatul European de Sală 19.00 D'ale lu' Mitică 20.00 Ora de știri 21.10 Campionatul de comedie 22.10 Coolmea distracției.

Sâmbătă 3 martie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Cănepa, tradiție și meșteșug (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Megatehnicus 8.00 D'ale lu' Mitică (R) 9.00 Natură și aventură 9.30 Campionatul de comedie (R) 10.00 Proiect IT 10.30 Atletism 12.30 Arena leilor (R) 13.10 Film. Orgolii 15.20 Atletism 18.00 Lumi ciudate 18.55 Europa altfel 19.05 Serial. Unitatea specială 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Doamnele de la malul mării 23.00 Transfer.

Duminică 4 martie

6.00 Serial. Miracole (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Sport extrem 11.00 Planeta Pământ 11.50 Serial. Verdict crimă 13.00 Povestea de aur 13.10 Jamie se întoarce la cantina școlii 13.40 Serial. Tequila și Bonetti **15.00 Atletism** 18.00 Serial. Hotel Babylon 19.00 Dincolo de hartă 19.30 Omul între soft și moft 20.00 Ora de știri 21.40 Film. Detectivul Murdoch.

Atletism

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

26 FEBRUARIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 FEBRUARIE, MARȚI (Petru Câmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 FEBRUARIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

1 MARTIE, JOI (Petru Câmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 MARTIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Liceenii – de la 14 la 18” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

3 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatrul radiofonic 17.20: Party Time – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

4 MARTIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „Liceenii – de la 14 la 18” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

RADIONETROMÂN

www.triplexregio.net

Ecranul nostru

28 februarie 2007 (mtv ora 13.00)
Reluare: 2 martie 2007 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul televizat al românilor din Ungaria vă va oferi un interviu realizat cu Prea Sfințitul Episcop Sofronie, care la mijlocul acestei luni a fost ales Întâistătător al Eparhiei Ortodoxe Române din Oradea. În a doua parte a emisiunii veți putea vedea un montaj despre veșmintele moaștelor Sfintei Parascheva, aflate în Biserica Ortodoxă Română din Orașul Mic Românesc din Iula.

Realizator: Ștefan Crâsta

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, IULA

Program de lucru cu publicul

Luni 9.00–12.30

Marți închis

Miercuri 9.00–12.30

Joi 9.00–12.30

Vineri 9.00–12.30

Sâmbătă–duminică închis

Adresa:
Iula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
Fax: 66/465–142
Mobil: 30/695–7181

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

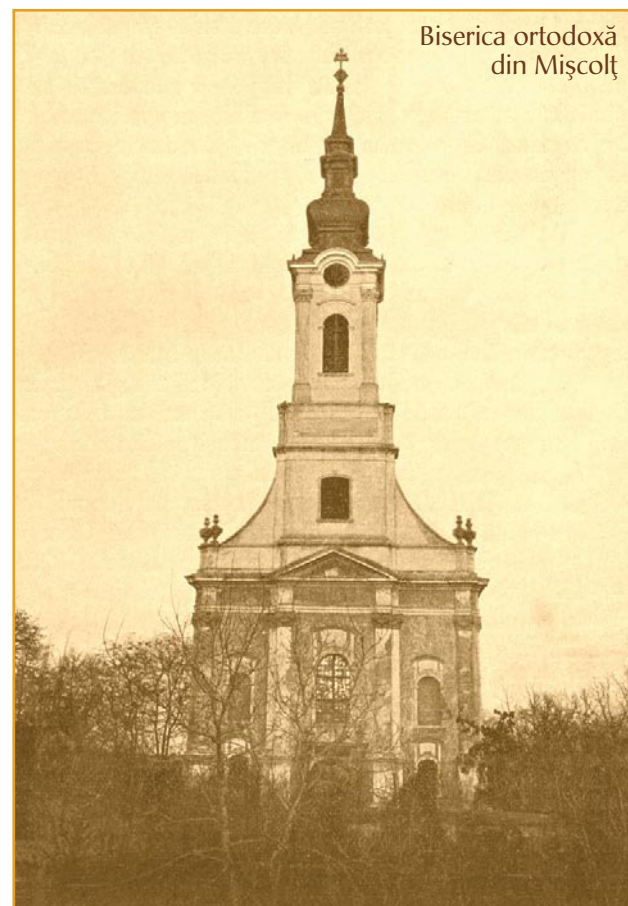

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
www.rrr.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

Biserica ortodoxă din Mișcolț

Cu scurt timp în urmă am petrecut câteva zile în zona orașului Mișcolț, și într-o după-masă însorită am pornit cu mari emoții în căutarea bisericii ortodoxe. Cu greu am găsit-o, cu toate că este uriașă. Această biserică azi aparține Bisericii Ortodoxe Maghiare, subordonată Patriarhiei Moscovei, dar ea a fost întemeiată de colonia macedoromânilor din nordul Ungariei. Cel mai reprezentativ nume care se leagă de această comunitate este cel al mitropolitului Andrei Șaguna. Românii din Ungaria de azi au datoria morală să păstreze memoria acestor înaintași.

Situată într-un loc central, biserica – impresionantă atât prin dimensiuni cât și prin podoabele ei – vorbește singură despre trecutul ei macedoromân. Despre vlahi, aromâni, Moscopole... Dacă despre Moscopole cineva spunea cu durere că reprezintă Atlantida românilor, biserica din Mișcolț este o mărturie a existenței vieții românești pe aceste meleaguri.

Sfânta Masă din altarul bisericii din Mișcolț poartă o inscripție: „dăruită de Evreta Șaguna”, care nu este altcineva decât bunicul lui Andrei Șaguna,

cel care devenea la mijlocul secolului XIX mitropolitul Ardealului.

Istoria comunității macedoromâne din Ungaria am cunoscut-o în primul rând din scrierile cercetătoarei dr. Maria Berényi. Înainte de a pleca la Mișcolț mi-am reîmprospătat aceste cunoștințe, pentru a înțelege mai bine ceea ce am avut să văd cu ochii.

În a doua jumătate a veacului al șaisprezecelea, ca urmare a distrugerii celor mai de seamă centre macedonene din Peninsula Balcanică, numărul celor care vor căuta refugiu în Imperiul Habsburgic va fi

din ce în ce mai mare. Un număr destul de important de macedoromâni se stabilesc în secolul al XVIII-lea în Ungaria, împânzind toate orașele mai de seamă – ca negustori ori bancheri: Budapesta, Tokaj, Mișcolț, Vác, Szentendre, Eger, Gyöngyös, Kecskemét, etc. Aceștia constituie companii comerciale, considerate generic companii grecești. Negustorii macedoromâni și greci se grupau pentru a-și apăra interesele comerciale, dar și identitatea religioasă, care era cea ortodoxă. În general, macedoromânii erau bilingvi, considerând limba maternă dialectul aromân, în timp ce limba greacă devenea limba lor de cultură, de slujbă religioasă și de comunicare în afaceri sau treburi oficiale.

Macedoromânii stabiliți

în Ungaria nu s-au mărginit numai la preocupările negustorești, ci au contribuit la menținerea și întărirea Bisericii Ortodoxe. Și-au ridicat biserici la Oradea, Vác, Balassagyarmat, Zimony, Karcag, Kecskemét, Mișcolț, Bichiș, Ungvár, Pesta, Szentes și Tokaj, iar capele la Gyöngyös, Nagykanizsa, Sibiu, Sopron.

În istoriografia română se menționează că, în anul 1606, câteva familii macedoromâne se stabilesc în orașul Mișcolț. Acestea erau originare din Moscopole, Grabova,

Lunca, Civara. Ei obțin pe termen lung dreptul de a exercita comerțul cu amănuntul și ambulant.

Ioan Lupaș scrie în monografia dedicată lui Andrei Șaguna, că la începutul secolului al XVII-lea, în Mișcolț erau 300 de negustori români cu familiile lor. Membrii companiei vorbeau în limba greacă și aromână. Pe acele vremuri, tot comerțul de vinuri și de lemne din Ungaria era în mâinile aromânilor din Tokaj și Mișcolț.

(Va urma)

Eva Iova

Icoane din colecția Muzeului Ortodox din Mișcolț

Scoala grecească din Mișcolț, în care a învățat Șaguna

FOAIA
românească
23 februarie 2007
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcaș, Ștefan Crăsta, Anca Liana Crișan. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2007: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.